

Universitat
de les Illes Balears

Conseqüències socials, emocionals i acadèmiques de les dificultats del llenguatge

Eva Aguilar-Mediavilla

Grup de recerca & Laboratori

I+DEL Investigació en
Desenvolupament, Educació i
Llenguatge

Laboratori d'investigació I+DELab

Investigació en Desenvolupament, Educació i Llenguatge

El 90 por ciento del fracaso escolar se podría explicar por un problema lingüístico de los niños

ha pedido este viernes a los centros educativos, familias y al desarrollo lingüístico de los niños a partir de los dos

A través de una nota de prensa, el centro ha señalado del fracaso escolar "se podría en cadena" que se muestra a

Explica que si los trastornos del lenguaje "no se

THE CONVERSATION

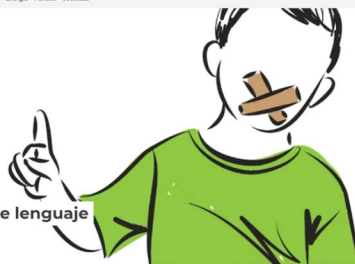
Elige cualquier otro periódico

Ciencia • Tecnología • Cultura • Economía • Educación • Medicina • Salud • Medioambiente • Energía • Política • Sociedad

Los alumnos con dificultades de lenguaje son más vulnerables al acoso

Publicado: 24 octubre 2022 18:31 CET

Redacción: 10/04/20

infosalus

SALUD

FARMACIA

ACTUALIDAD

MUJER

NUTRICIÓN

ESTÉTICA

ASISTENCIA

SEGÚN UNA INVESTIGACIÓN DEL GRECIL

El 75 por ciento de los niños con trastorno específico de lenguaje tienen un bajo rendimiento académico

Publicado 28/01/2015 17:14:27 CET

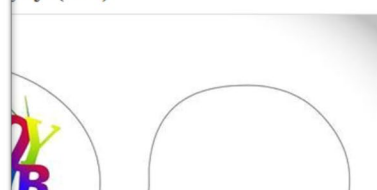
MADRID, 28 Ene. (EUROPA PRESS) -

El 75 por ciento de los niños con trastorno específico de lenguaje (TEL) tienen un bajo rendimiento académico y el 95 por ciento reciben algún tipo de atención relacionada con

EDUCACIÓN / EDUCACIÓN

La culpa de los suspensos de tu hijo puede estar en su habla

estrecha relación entre el fracaso escolar y el lenguaje (TEL)

Las consecuencias de los trastornos del lenguaje en el aprendizaje y el fracaso escolar

Con frecuencia, los trastornos de aprendizaje, el fracaso escolar y las dificultades en la vida laboral tienen su inicio en trastornos que suceden a lo largo del desarrollo y, especialmente, en la elevada incidencia, en los trastornos del desarrollo del lenguaje (Gorospe, Garrido, Verma, 1997, p. 19).

Estas estimaciones sugieren que los retrasos del habla y lenguaje que suceden en la infancia son un problema común que tiene importantes implicaciones para los niños (Law, Boyle, Harkness y Nye, 2000, p. 179) presentando "conductas y aspectos psicosociales diferentes" (Law, 2000, p. 181).

Y si analizamos niveles más severos de dificultad: Hay un volumen sustancioso de literatura que confirma que los niños con alteraciones específicas en el lenguaje (SLI) cuentan con un rendimiento considerable a la hora de presentar problemática social, emocional y de conducta y reducidas posibilidades de alfabetización (lectura y escritura) en años posteriores.

Publicidad

-15% EN UNA GRAN SELECCIÓN DE FRIGORÍFICOS Y CONGELADORES*

FRIGORÍFICO COMBI NO FROST LIEBHERR CN 3033

EL DÍA.es

Canarias La Palma Tenerife Economía Nacional Sociedad Deportes

NOTICIAS DE AGENCIAS

TRASTORNOS LENGUAJE

13/07/2015 08:54

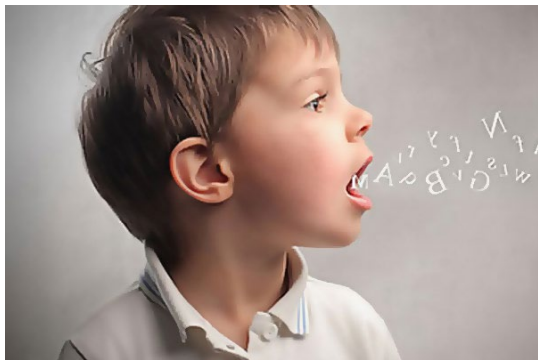
Fracaso escolar se explica por un problema lingüístico, asegura logopeda

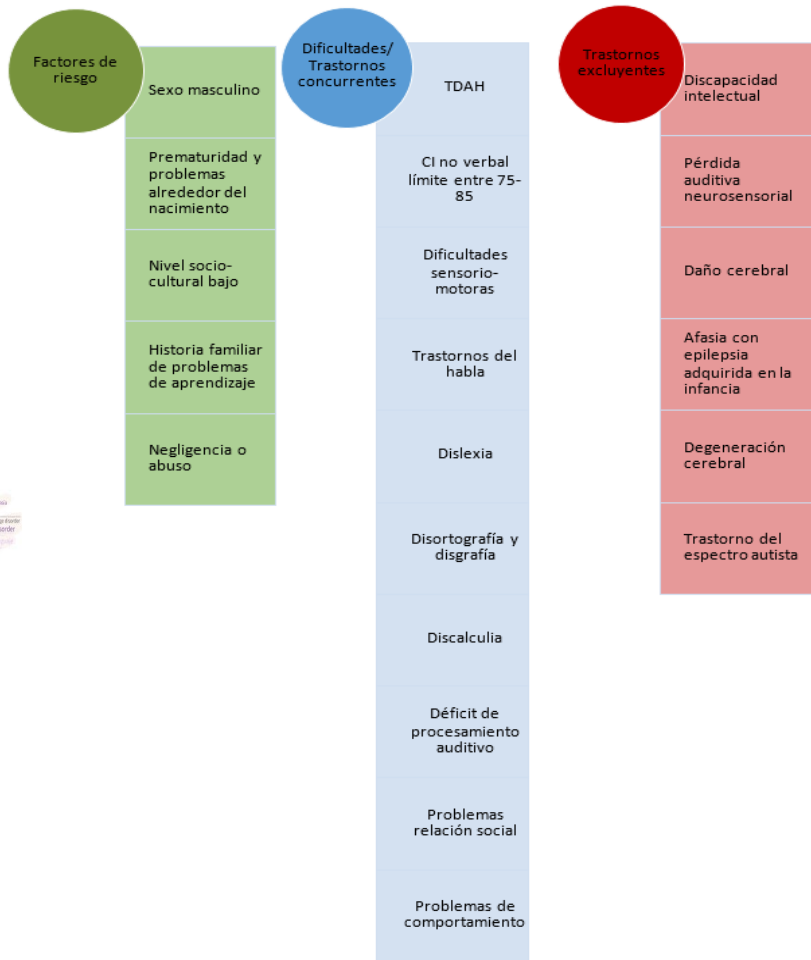
Rubén Darío García León, Santa Cruz de Tenerife, EFE El catedrático de Logopedia de la Universidad de La Laguna, Víctor Acosta, ha dicho en una entrevista a Efe que en algunos centros escolares de las islas el 90 por ciento del fracaso escolar se puede explicar por un problema lingüístico de los niños. Víctor Acosta hizo esta afirmación durante una charla en la que habló de un programa europeo que se hará durante los próximos cuatro años para estudiar la naturaleza de los trastornos del lenguaje en todas las lenguas europeas.

Se ha hecho un cálculo según el cual unos cinco millones de niños tienen en Europa trastornos primarios de lenguaje, lo que quiere decir que no se deben a un defecto orgánico, sensorial o psíquico, y si bien se habla de que pueden tener un componente genético Víctor Acosta opina que inciden muchas cuestiones.

Definició de Trastorn del Desenvolupament del Llenguatge (TDL)

Retard persistent del llenguatge les conseqüències del qual poden afectar la seva **comunicació i/o aprenentatge** al llarg de la seva vida, no resolts als **cinc anys** i sense una condició mèdica que ho expliqui, com dany cerebral, condicions genètiques, pèrdua auditiva, trastorns de l'espectre autista o discapacitat intel·lectual (Bishop et al., 2016).

2 de cada 25/30 nens/es

(7% als 3 anys i 6,4% als 10 anys)

Només es detecten un **11%**
dels infants amb TDL a Andalusia
(29% a EEUU)

**És un trastorn ocult, no
manifesta símptomes
molt evidents, ...**

**“El problema és que
parlen”** Conti-Ramsden

**Hi ha una gran
heterogeneïtat,
gran quantitat de
diferències individuals.**

Les conseqüències poden ser a llarg plaç (si no fem res...)

How Speech, Language and Communication difficulties “Made a Murderer”

An opinion piece by a Senior Speech and Language Therapist at Mable Therapy.

I'm sure I am not the only person who is heartbroken by the plight of Brendan Dassey on Netflix's documentary series 'Making a Murderer'. Watching season 2 of the Netflix documentary this week inspired me to write this blog, which I hope shows how speech, language and communication difficulties are directly linked to Brendan being imprisoned.

Reading skills in young adolescents with a history of Specific Language Impairment: The role of early semantic capacity

Lucía Buil-Legaz^{a,*}, Eva Aguilar-Mediavilla^a, Javier Rodríguez-Ferreiro^b

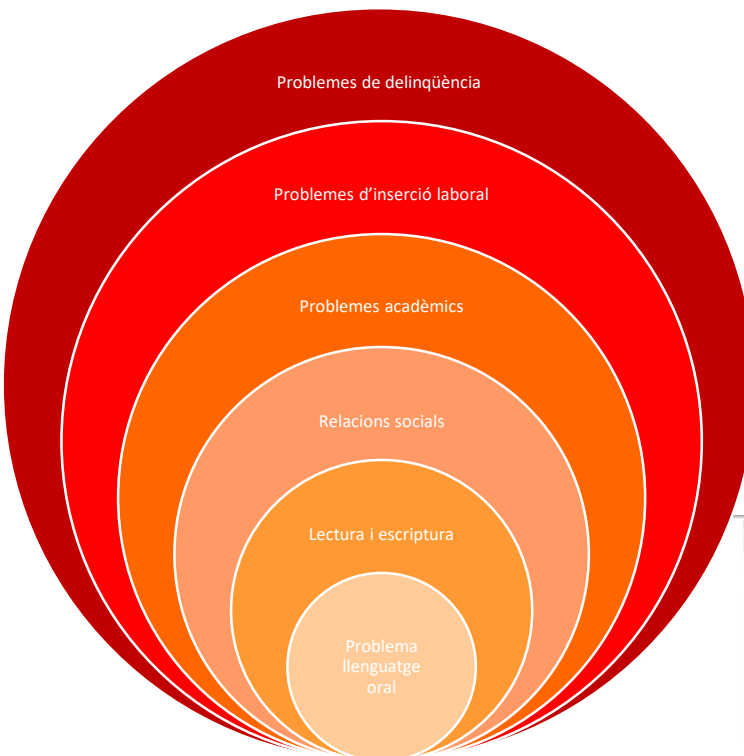
^aDepartament de Pedagogia Aplicada i Psicologia de l'Educació, University of the Balearic Islands, Ctra. de Valldemossa km. 7,5, 07122 Palma de Mallorca, Spain
^bDepartament de Psicologia Bàsica i IR3C, University of Barcelona, Prta de la Vall d'Hebron, 171, 08035, Barcelona, Catalunya, Spain

Early preschool processing abilities predict subsequent reading outcomes in bilingual Spanish-Catalan children with Specific Language Impairment (SLI)

Eva Aguilar-Mediavilla^{a,*}, Lucía Buil-Legaz^a, Josep A. Pérez-Castelló^a, Eduard Rigo-Carratalà^a, Daniel Adrover-Roig^b

^aUniversity of the Balearic Islands, M. Bonifà de Píu, Ctra. Valldemossa, km. 7,5, 07122 Palma de Mallorca, Spain
^bUniversity of the Balearic Islands, E.U. Galileo Cfr de Galdino, Ctra. Valldemossa, km. 7,5, 07122 Palma de Mallorca, Spain

Academic outcomes in bilingual children with developmental language disorder: a longitudinal study

Eva Aguilar-Mediavilla^{a,*}, Lucía Buil-Legaz^a, Raul Lopez-Penades^a, Victor A. Sánchez Azanza^a, Daniel Adrover-Roig^b

Associations Between Self, Peer, and Teacher Reports of Victimization and Social Skills in School in Children With Language Disorders

Inmaculada Sureda-García, Mario Valera-Pozo, Victor Sanchez-Azanza, Daniel Adrover-Roig^a and Eva Aguilar-Mediavilla

RESEARCH REPORT

Retrospective bullying trajectories in adults with self-reported oral language difficulties

Angels Esteller-Cano^a | Lucía Buil-Legaz^a | Raúl López-Penades^a | Eva Aguilar-Mediavilla^a | Daniel Adrover-Roig^b

ORIGINAL

Habilidades sociales en preadolescentes con trastorno específico del lenguaje

Mario Valera-Pozo, Lucía Buil-Legaz, Eduardo Rigo-Carratalà, Antonio Casero-Martínez y Eva Aguilar-Mediavilla^a

<https://doi.org/10.1016/j.cresma.2016.03.001>

ORIGINAL

Uso del índice digital D2:D4 como indicador biológico del trastorno específico del lenguaje

Antònia Font-Jordà, Antoni Gamundi, Maria Cristina Nicolau Llobera, Volc. 00, 100, y Eva Aguilar-Mediavilla^a

Short Report

Oral morphosyntactic competence as a predictor of reading comprehension in children with specific language impairment

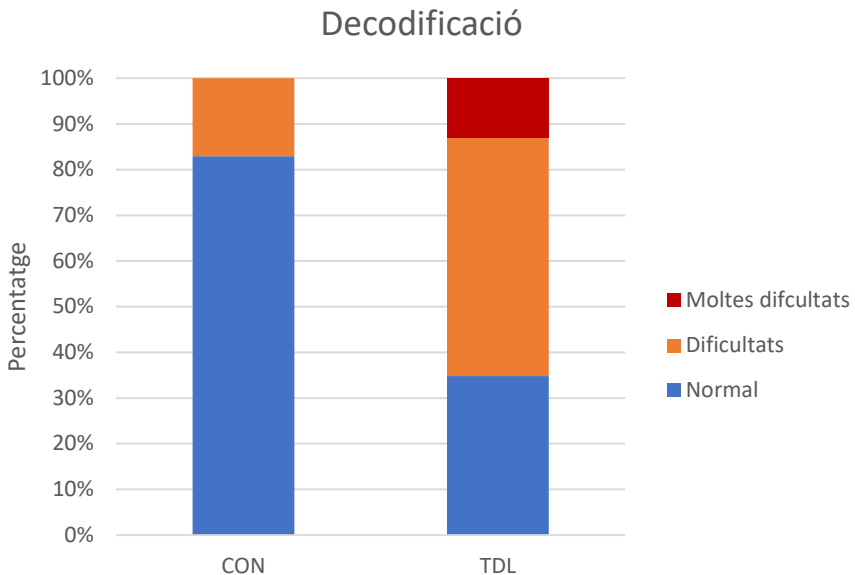
Lucía Buil-Legaz^a, Eva Aguilar-Mediavilla^a and Javier Rodríguez-Ferreiro^b

^aDepartament de Pedagogia Aplicada i Psicologia de l'Educació, University of the Balearic Islands, Palma, Spain
^bDepartament de Psicologia Bàsica i IR3C, University of Barcelona, Barcelona, Spain

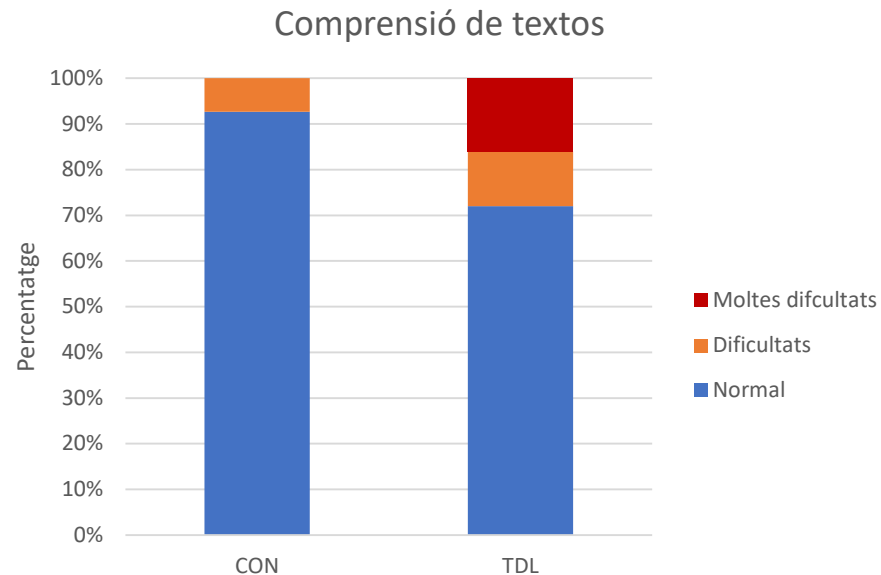
(Received December 2014; accepted September 2015)

Dificultats de lectura

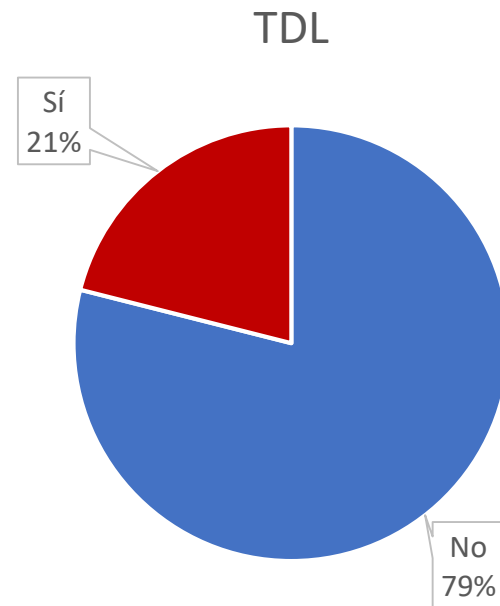
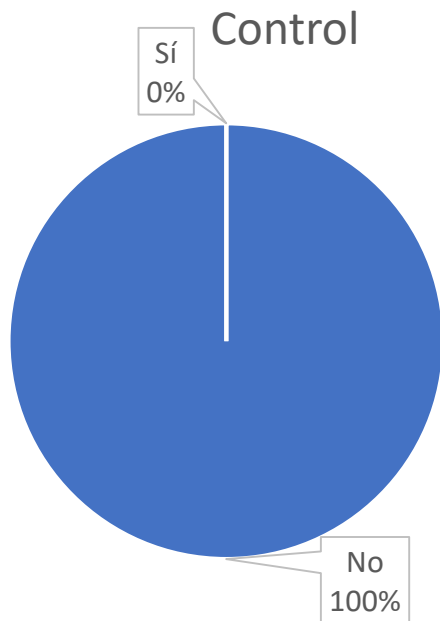
65% problemes de decodificació (més lleus)

35% problemes de comprensió (més greus)

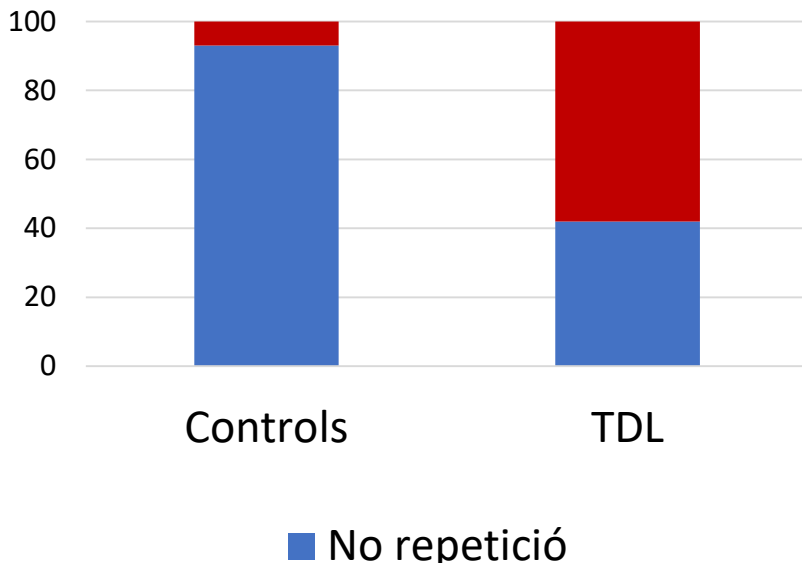

Entre **2 i 3 vegades** més probabilitat de patir assetjament escolar informat per companys

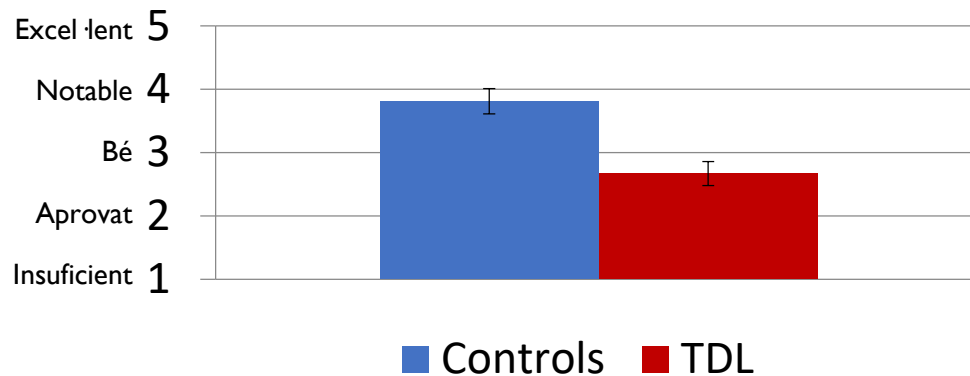

Resultats acadèmics a l'educació primària

Repetició curs primària

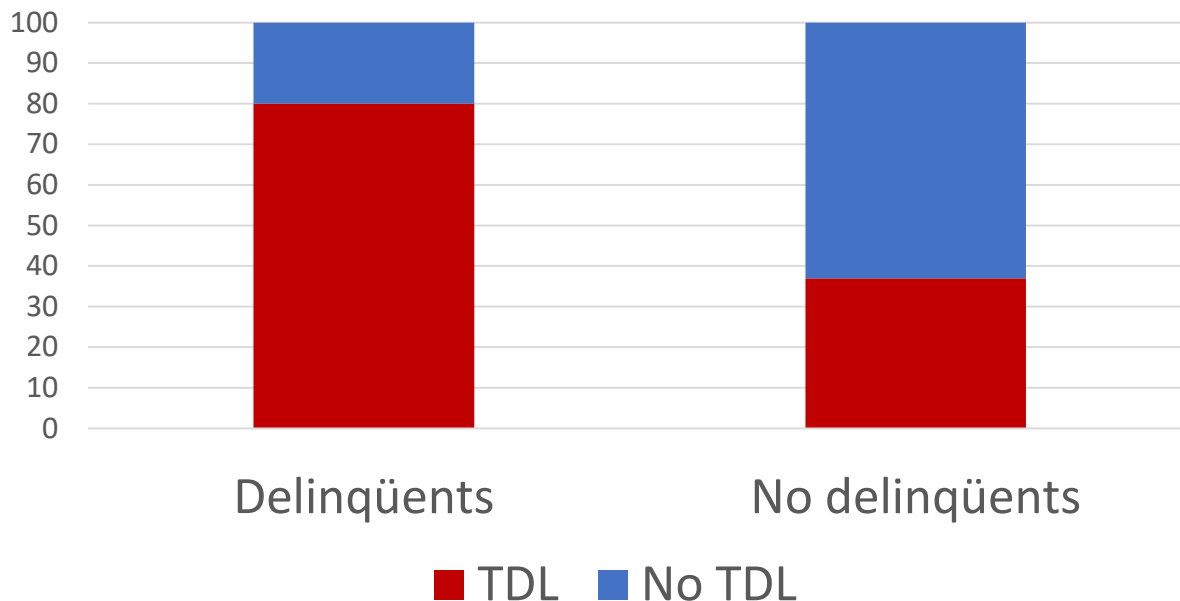

Nota mitja de primària

Prevalença de TDL en delinqüents juvenils

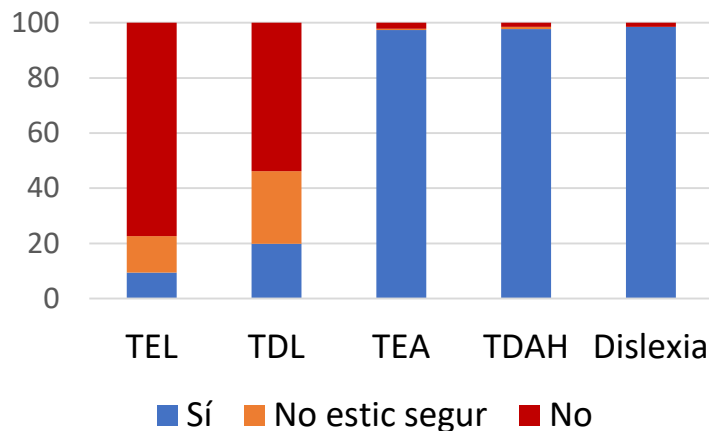
80% de joves delinqüents acomplien els criteris de TDL

Però és un trastorn molt desconegut

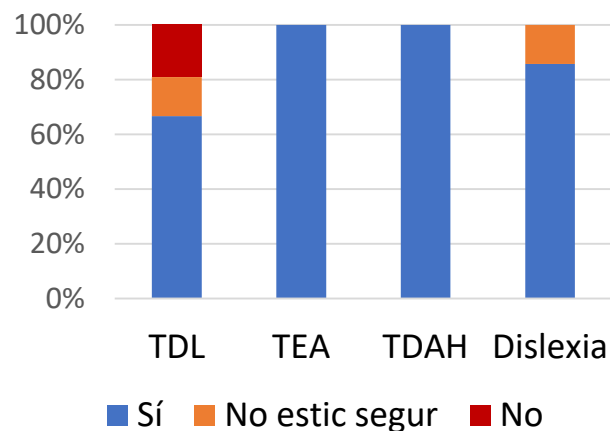
Austràlia
població
general

Has sentit a parlar de ...?

Illes Balears,
treballadors
atenció a la
dependència

Has sentit a parlar de ...?

THE ABC'S OF DLD

A - ASSESS UNDERSTANDING

How well do you know Developmental Language Disorder? Take our short quiz to test your knowledge.

[MORE INFORMATION](#)

B - BUILD KNOWLEDGE

Here we share resources to help build your knowledge of this hidden but common condition.

[MORE INFORMATION](#)

C - CREATE AWARENESS

Share what you've learned about DLD and help create awareness on social media.

[MORE INFORMATION](#)

<https://radld.org/>

https://www.youtube.com/channel/UC5J2oZliKfB4VG0Zq_xabUA

**La detecció
i el diagnòstic precoç
és fonamental per
evitar o minimitzar les
conseqüències a llarg
termini**

Signes d'alarma del TDL

El llenguatge és molt simple o evoluciona massa lent per a la seva edat

Es comporta de manera tímida molt tímida especialment amb adults

Respon amb comportaments agressius

Es distreu massa

Té dificultats en els aprenentatges escolars

Antecedents familiars de dificultat d'aprenentatge o del llenguatge

Què és el TEL?

El Trastorn del Desenvolupament del Llenguatge (TEL o TDL) és una dificultat greu que es fa evident durant el desenvolupament del llenguatge oral en la comprensió i/o expressió, que afecta especialment al component morfosintàctic, en absència de discapacitat intel·lectual, dèficits auditius, problemes psicopatològics, dificultats d'ajust socio-emocional i dèficits neurològics evidents o dany cerebral constatable.

Quins problemes presenten?

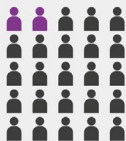
- Dificultats en tots els components del llenguatge, especialment en morfologia i sintaxi.
- Dificultats cognitives com falta d'atenció, dificultat executiva, baix processament fonològic, mala consciència fonològica, menors activitats simbòliques, poc raonament complex i baix càlcul matemàtic.
- Poden tenir dificultats amb la lectura i presentar dificultats emocionals a causa de problemes en la seva interacció social.

Signes d'alarma

0-2 anys	Absència de balboteig No respon a la parla o als sons Falta d'interès per la comunicació
2-3 anys	Escassa interacció No manifesta no manifesta intenció comunicativa No produeix paraules Gairebé no reacciona al llenguatge oral Presenta regressió o estancament del llenguatge
3-4 anys	Produeix emissions de dues paraules màxim No comprén les ordes simples El seu llenguatge no és comprensible pels familiars
4-5 anys	Mostra una interacció inconsistent o atípica Produeix emissions de màxim tres paraules Té una pobre comprensió del llenguatge oral El seu llenguatge no és comprensible pels no familiars La seva família no comprén més de la meitat d'allò que diu
Més enllà dels 5 anys	No té llenguatge o evoluciona lentament És extremadament discret i sembla tímid Presenta retard o dificultats en els seus aprenentatges escolars És agressiu o respon amb conductes agressives Té antecedents familiars de dificultats en el llenguatge

Prevalença entre el 2 i el 7%

Factors de risc

Sexe masculí
Prematuritat o problemes en el part
Nivell socioeconòmic baix
Història familiar de problemes d'aprenentatge
Negligència o abus

Trastorns excloents

Discapacitat intel·lectual
Pèrdua auditiva neurosensorial
Dany cerebral
Àfasia amb epilepsia adquirida a la infància
Degenereació cerebral
Trastorn de l'espectre autista

Trastorns comòrbids

TDAH
CI no verbal limitat
Dificultats sensorimotors
Trastorns de la parla
Dislexia
Disortografia i diagrafia
Discalculia
Dèficit en el processament auditiu
Problemes de relació social

Pautes generals a l'aula

Traballar en contextos significatius

- Promoure la interacció
- Fomentar l'activitat conjunta
- Estimular la interacció verbal amb iguals
- Valorar l'intent de comunicar-se

Incorporar la família a la intervenció

- Incrementar en els membres de la família l'ús del modelatge, les repeticions, expansions, extensions i reformulacions quan interactuen amb els seus fills i filles
- Ensenyar als membres de la família a fer preguntes apropiades

Adaptar el nostre llenguatge

- Xerrar més lentament i vocalitzar millor
- Utilitzar frases simples adaptades al seu nivell
- Recolzar la nostra parla amb llenguatge corporal
- No usar massa preguntes directes, millor donar diverses alternatives de resposta en la mateixa pregunta
- Evitar llenguatge indirecte o molt metafòric

Bona planificació del treball

- Planificació al llarg de tot el currículum
- Coordinació amb tots els professionals
- Realitzar adaptacions adients
- Buscar la millor forma d'accedir al currículum

Recolzaments visuals

- Guies visuals de continguts
- Projector per a exposar a classe
- Agendes i planificadors visuals
- Plafons d'informació
- Utilitzar pictogrames o altres sistemes augmentatius de comunicació
- Situar a l'alumne en un lloc visualment privilegiat

Consideracions generals

- Recolzar les àrees en les que es sentin còmodes i potestats-les
- Afavorir un aprenentatge significatiu
- Estimular el llenguatge a la classe

<http://idel.uib.cat/2019/02/08/que-es-el-tdl/>

Universitat
de les Illes Balears

El doble repte de l'alumnat amb dificultats del llenguatge: més probabilitat d'assetjament i de fracàs escolar

Què podem fer des dels centres escolars?

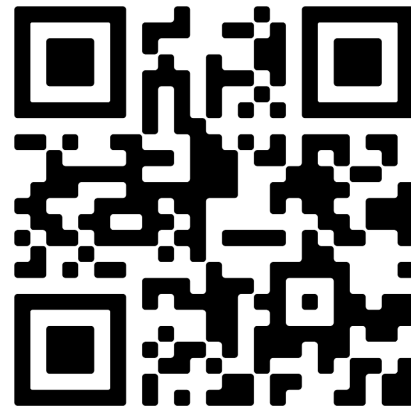
Què podem fer per evitar l'assetjament escolar?

- En l'avaluació de possibles situacions d'assetjament, tenir en compte els informes dels nins/es, famílies, tutors/es i companys/es
- Conèixer els factors de vulnerabilitat
- Treballar les habilitats socials en nins i nines, especialment amb els que tenen TDL / dificultats de lectura
- Treballar la inclusió de l'alumnat amb TDL i dificultats de lectura
- Organitzar el temps de pati i lleure
- Dur a terme activitats de sensibilització contra l'assetjament
- Cercar companys i companyes de referència
- En cas de dubte, iniciar l'obertura del protocol d'assetjament

Què podem fer per evitar el fracàs escolar?

- Detecció precoç de les dificultats de llenguatge
- Estimulació del llenguatge oral, especialment a infantil / inici d'educació primària
- Aprenentatge sistemàtic de la lectura amb mètode alfabètic
- Material i llenguatge inclusiu:
 - Utilitzar imatges i gestos
 - Utilitzar un llenguatge simple
 - Comprovar la comprensió
- Tenir en compte el contingut més que la forma del llenguatge (per exemple, no penalitzar faltes d'ortografia, frases mal construïdes...)
- Formació de companys/es tutors

SCAN ME

https://idel.uib.es/files/2022/10/Doble-reto_Fulleto_CAT.pdf

Si us interessa més el tema

<https://fueib.org/ca/uibtalent/238/formacion/curso/966/master-de-formacio-permanent-en-audicio-i-llenguatge-titol-propi-de-la-uib-60-ects->

uib.cat

Màster de Formació Permanent en Audició i Llenguatge. Títol propi de la UIB (60 ECTS).

Edició: I

Inici: octubre de 2023

📌 Curs, Educació, Educació i Psicologia, Estudi propi, Màster, Presencial, UIBTalent

60 ECTS

555

1.383 €

+ informació

-

MINISTERIO
DE CIENCIA
E INNOVACIÓN

Idel.uib.cat

eva.aguilar@uib.es

Universitat
de les Illes Balears

Irie
Institut de Recerca
i Innovació Educativa
UIB · GOIB

@UIB.imasdel

@ImasdelUIB

Universitat
de les Illes Balears